

**Skupština Crne Gore
Parlamentarni institut
Istraživački centar**

Komparativni pregled:

**MJERE ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH POSLJEDICA COVID-19 NA
DRUŠTVO I EKONOMIJU U POJEDINIM ZEMLJAMA**

Podgorica, 30. april 2020. godine

Broj: 11/2020

Klas. br: 00-52-4/20-

Datum: 30. april 2020. godine

Pripremio: Istraživački centar Skupštine Crne Gore

---

* *Istraživački centar Skupštine Crne Gore, prilikom izrade istraživačkih radova, koristi se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Centar ulaže sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snosi odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Istraživački radovi se koriste samo u svrhu za koju su izrađeni, a u skladu sa Pravilima o izradi istraživačkih radova. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore, niti neophodno drugih institucija ili organizacija čiji se podaci koriste za izradu rada.*

** *Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.*

SADRŽAJ

UVOD	4
GLAVNI NALAZI ISTRAŽIVANJA	5
1. KOMPARATIVNI PREGLED U VEZI SA MJERAMA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH POSLJEDICA COVID-19 NA DRUŠTVO I EKONOMIJU	7
1.1. Zakonodavne mjere za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo (mjere socijalne politike)	7
<i>Tabela 1.1.1: Sadržaj i korisnici mjera za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo .....</i>	7
1.2 Zakonodavne mjere za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na ekonomiju	14
<i>Tabela 1.2.1: Sadržaj i korisnici mjera za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo .....</i>	14
IZVORI INFORMACIJA.....	25

UVOD

Širenje virusa COVID-19 predstavlja ogroman, do sada najveći izazov za globalnu ekonomiju i društvo, što je dovelo do toga da države širom svijeta pronalaze brza i efikasna rješenja kako bi se izborile sa ekonomskim i društvenim posljedicama virusa. Stoga, posmatrajući zdravlje kao prioritet, bez previše prostora za druge mogućnosti, mnoge države uvele su mjere bez presedana za sprečavanje širenja korona virusa. Ove mjere dovele su do privremenog zatvaranja preduzeća, previranja na finansijskom tržištu, urušavanja povjerenja te povećanja opšte nesigurnosti. U okruženju koje se stalno mijenja, teško je izmjeriti tačan obim uticaja datih mjera na rast BDP-a, ali je jasno da imaju negativan uticaj na nivo proizvodnje i potrošnje, korporativne investicije i međunarodnu trgovinu.¹

Kao odgovor na nove okolnosti i restriktivne mjere u cilju sprečavanja širenja virusa, države su predstavile brojna rješenja i niz instrumenata za umanjenje negativnih posljedica virusa na ekonomiju i socijalnu politiku. Ova rješenja i instrumenti obuhvataju podršku kompanijama, preduzetnicima i samoozaposlenima i to najčešće u vidu grantova i subvencija, kreditnih garancija, uspostavljanja finansijskih aranžmana za privremenu podršku likvidnosti kompanija, privremenog oslobođenja od uplaćivanja doprinosa za penzijsko osiguranje, privremenog oslobođenja od poreskih obaveza (porez na dobit i porez na lični dohodak), odlaganja sproveđenja kaznenih mjera u pogledu poreza, posebnih mjere za samozaposlene, direktnе podrške malim i srednjim preduzećima.² Sa druge strane, mjere u okviru socijalne politike uglavnom se odnose na podršku nezaposlenima i drugim vrstama podrške ostalim ranjivim grupama, plaćeno odsustvo zbog bolesti, naknadu zarade i slično.³

U kontekstu navedene situacije, Istraživački centar je u ovom radu predstavio suštinu mjera koje imaju za cilj ublažavanje negativnih posljedica COVID-19 na ekonomiju i društvo (mjere socijalne politike) preuzetih u sljedećim zemaljama: Češka, Mađarska, Poljska, Slovačka i Slovenija. Za potrebe ovog rada, podaci su, u najvećoj mjeri, prikupljeni posredstvom mreže Evropskog centra za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju, kao i iz drugih relevantnih izvora. Navedene mjere u radu predstavljene su kroz vladine uredbe i druge akte, te zakone i poređane hronološki u tabelama u nastavku rada.

¹ OECD, Evaluating the initial impact of COVID-19 containment measures on economic activity, Updated 14 April 2020 <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/evaluating-the-initial-impact-of-covid-19-containment-measures-on-economic-activity/> (pristupljeno 30.4.2020)

² OECD, SME Policy Responses 2020 https://oecd-dam-broadcast.com/pm_7379_119_119680-di6h3qgi4x.pdf (pristupljeno 30.4.2020)

³ OECD, Supporting people and companies to deal with the COVID-19 virus: Options for an immediate employment and social-policy response, Updated 20 March 2020 https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119686-962r78x4do&title=Supporting_people_and_companies_to_deal_with_the_Covid-19_virus (pristupljeno 30.4.2020)

GLAVNI NALAZI ISTRAŽIVANJA

Sve zemlje koje su predmet analize u ovom radu preduzele su **brojne mjere** u cilju prevazilaženja trenutne krize i ublažavanja negativnih posljedica COVID-19 na društvo i ekonomiju. U pojedinim zemljama (**Češka, Slovačka, Slovenija**) gotovo sve mјere za podršku određenim kategorijama stanovništva i ekonomije ili dio mјera (**Poljska**) uvedene su **u formi posebnih zakona ili prilagođavanja važećeg zakonodavstva** (odgovarajuće izmjene i dopune). Sa druge strane, u **Mađarskoj** su mјere za podršku ekonomiji i društvu predviđene **aktima Vlade**, dok je **dio mјera u Poljskoj** takođe predviđen aktima nadležnih ministarstava ili Vlade.

Ključne mјere u oblasti socijalne politike uključuju određena prilagođavanja i pogodnosti koje se tiču socijalne zaštite i osiguranja, te **proširenje određenih prava** u pogledu ostvarivanja pojedinih naknada i dodataka. Na primjer, pravo na dodatak za njegu bolesnog djeteta u Češkoj imaju roditelji tokom cijelog perioda vanrednog stanja, a prošireno je i na samozaposlene roditelje (što do sada nije bio slučaj). U **Poljskoj** i **Mađarskoj** je, takođe, produžen period primanja dodatka za brigu o djetetu, dok je u **Slovačkoj** povećana starosna granica za dobijanje ove vrste dodatka. Dalje, zakonodavnim mјerama u kontekstu socijalne politike u svim zemljama predviđeni su **određeni modeli naknade i refundacije zarada zaposlenima**. Tako je u **Češkoj** predviđena djelimična naknada ukupnih troškova zarada na koje zaposleni imaju pravo putem refundacija. U **Sloveniji** je predviđeno djelimično refundiranje zarada koje se isplaćuju zaposlenima koji ostaju kod kuće iz razloga poslovne neaktivnosti, kako bi zadržali svoja radna mjesta tokom trajanja epidemije, kao i refundiranje zarada zaposlenima koji zbog karantina nijesu u mogućnosti da obavljaju svoje poslove. Zaposleni koji su natprosječno izloženi zdravstvenim rizicima imaju pravo na poseban dodatak za vrijeme trajanja epidemije, u iznosu do 100% osnovne zarade za sat vremena rada. Propisana je posebna finansijska podrška za zaposlene u oblasti zdravstva. U **Slovačkoj** je predviđeno plaćeno odsustvo sa posla zbog izricanja mјere karantina ili izolacije. Takođe, Vlada refundira 80% zarada zaposlenima koji rade u preduzećima koja su prinudno zatvorena i predviđa naknadu zarade za samozaposlene svakog mjeseca shodno smanjenju njihovih prihoda do određenih iznosa. Neke od preduzetih mјera odnose se na **odlaganje obaveze plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje** (Slovenija), **oslobađanje samozaposlenih od plaćanja minimalnog obaveznog iznosa doprinosa za socijalno i penzijsko osiguranje tokom šest mjeseci, kao i plaćanja minimalne premije zdravstvenog osiguranja unaprijed** (Češka), **odlaganje plaćanje doprinosa od strane poslodavaca ili samozaposlenog u slučaju smanjenja prihoda za više od 40%** (Slovačka) i slično.

Što se tiče **ublažavanja negativnog uticaja korona virusa na ekonomiju**, zemlje obuhvaćene istraživanjem sprovele su niz mјera za podršku ekonomiji, malim i srednjim preduzećima, samozaposlenim licima u vidu specijalnih kreditnih linija, garancija, poreskih olakšica itd. U **Češkoj** su, između ostalog, predviđeni beskamatni krediti sa jednogodišnjim odgađanjem plaćanja rata koje obezbjeđuje Ministarstvo za trgovinu i industriju u saradnji sa Češko-moravskom garantnom i razvojnom bankom podrške zapošljavanju, garancije za

otplatu kredita preduzeća koja se bave izvozom, proizvodnim i komercijalnim aktivnostima. U **Poljskoj** su uspostavljena tri finansijska fonda za prevazilaženje krize, sa različitom namjenom, a Poljski razvojni fond obezbjeđuje finansiranje za mikro i srednja preduzeća u vezi sa gubicima prouzrokovanim novonastalom situacijom. Mala preduzeća za prevoz putnika (taksi preduzeća) u **Mađarskoj** oslobođena su plaćanja poreza za mala preduzeća i paušalnog poreza. Pojedine zemlje predviđaju podršku samozaposlenima kao **direktni bonus** u iznosu od 918 eura (**Češka**), kao **pravo na osnovni mjesecni prihod** u iznosu od 350 eura za mart, odnosno po 700 eura za april i maj 2020. godine ukoliko nijesu u mogućnosti da nastave sa vršenjem svojih poslovnih aktivnosti, ili ih vrše značajno umanjenim intenzitetom zbog posljedica krize (**Slovenija**), kao **obustavljanje uplaćivanja doprinosa** (izuzev za zdravstveno osiguranje) u sektorima poput hotelijerstva, ugostiteljstva, turizma, igara na sreću, sporta te filmske, muzičke i zabavne industrija za mart, april, maj i jun mjesec tekuće godine (**Mađarska**), te **oslobađanje od plaćanja doprinosa** za socijalno osiguranje, zdravstveno osiguranje, Fond rada, Fond solidarnosti, Fond za zagaranovane beneficije zaposlenih ili Penzijski fond za preduzetnike koji imaju manje od deset zaposlenih kao i za samozaposlena lica u periodu od 1. marta do 31. maja 2020. godine (**Poljska**). U **Sloveniji** je dodatno predviđena finansijska podrška za poljoprivrednike, ribare, pčelare, vjerske službenike, kao i penzionere.

Odlaganje plaćanja obaveza po kreditu (moratorijum) za fizička i pravna lica predviđeno je u svim analiziranim zemljama, uz **različite periode mogućnosti odlaganja otplate** (najduži period odlaganja otplate kredita je u Sloveniji, 12 mjeseci).

Osim mjera za ublažavanje negativnog uticaja na ekonomiju i društvo u **Češkoj**, Vlada je usvojila paket mjera u oblasti kulture za podršku pojedinim kulturnim institucijama u vrijednosti koja prelazi 36.752.300 eura. Predviđena je i podrška za segment nezavisne umjetnosti, te za regionalnu kulturnu podršku. Usvojen je i **Zakon o produžetku rokova za održavanje dopunskih izbora za Senat (gornji dom Parlamenta)** koji treba da se održe kako bi se popunilo upražnjeno mjesto nastalo tokom mandata nakon smrti predsjednika Senata.

U nastavku rada predstavljene su detaljnije informacije u vezi sa mjerama koje su navedene zemlje preduzele u cilju ublažavanja negativnog uticaja COVID-19 na društvo i ekonomiju.

1. KOMPARATIVNI PREGLED U VEZI SA MJERAMA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH POSLJEDICA COVID-19 NA DRUŠTVO I EKONOMIJU

U ovom poglavlju tabelarno su predstavljene zakonodavne mjere u cilju smanjenja negativnog uticaja koji izaziva pandemija COVID-19 na društvo (mjere socijalne politike) i na ekonomiju, uključujući kratak sadržaj i suštinu tih mjera u Češkoj, Mađarskoj, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji.

1.1. Zakonodavne mjere za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo (mjere socijalne politike)

Tabela 1.1.1: Sadržaj i korisnici mjera za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
ČEŠKA	Zakon br. 133/2020 o određenim prilagođavanjima u oblasti socijalnog osiguranja u vezi sa vanrednim mjerama tokom epidemije 2020. godine. ⁴ (na snazi od 27. marta)	Roditelji koji odgajaju djecu i osobe koje brinu o licima sa invaliditetom. Prije usvajanja ovog zakona, naknade za njegu bolesnog djeteta u domaćinstvu do 10 godina starosti bile su obezbijedene samo devet kalendarskih dana, a maksimalno 16 kalendarskih dana za samohrane roditelje. Naknada za njegu bolesnog djeteta bila je dostupna zaposlenima, ali ne samozaposlenima. Novi Zakon omogućava roditeljima djece mlađe od 13 godina da primaju naknadu za njegu bolesnog djeteta tokom čitavog trajanja vanrednih mjera preduzetih u vezi sa pojavom i širenjem COVID-19. Samozaposlene osobe koje ostaju kod kuće sa djetetom starosti od 6 do 13 godina takođe imaju pravo na naknadu za njegu bolesnog djeteta pod uslovom da naknadu ne koristi drugi član porodice. U skladu sa Zakonom, imaju pravo na naknadu od 15,50 eura dnevno, maksimalno 478 eura mjesечно ⁵ . Roditelji ili osobe koje se brinu o licima sa invaliditetom, naknadu za njegu mogu zatražiti čak i retroaktivno sve do dana kada su započele mjerne u vezi sa COVID-19.
	Zakon br. 134/2020 o izmjenama i dopunama Zakona br. 592/1992 o premijama opštег zdravstvenog osiguranja. ⁶ (na snazi od 27. marta 2020)	Samozaposlena lica Oslobađanje samozaposlenih lica od avansnog plaćanja minimalne premije zdravstvenog osiguranja u periodu od marta 2020. do avgusta 2020. godine. Ova mjera dio je paketa mjera koji sadrži niz oslobođenja, tzv. <i>Liberation Package I and II</i> .

⁴ Zákon č. 133/2020 Sb. Zákon o některých úpravách v sociálním zabezpečení v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020, <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-133> (pristupljeno 22.4.2020)

⁵ U izvornom tekstu iznos naknade predstavljen je u češkoj nacionalnoj valuti. Za konvertovanje češke nacionalne valute korišćena internet stranica <https://www1.oanda.com/currency/converter/> (pristupljeno 22.4.2020)

⁶ Zákon č. 134/2020 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-134> (pristupljeno 22.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Zakon br. 135/2020 o posebnim pravilima za prijem u pojedine vrste obrazovnih nivoa i njihovo okončanje u školskoj 2019/2020 godini ⁷ (na snazi od 27. marta 2020)	Učenici	Zakonom se uvode pravila za vanredne situacije u vezi sa prijemnim i završnim ispitima (po završetku srednjeg obrazovanja), uključujući uslove pod kojima će se odvijati prijemni i završni ispići.
Zakon br. 136/2020 o određenim prilagođavanjima u oblasti doprinosa za socijalno osiguranje i zapošljavanje i penzijske politike u vezi sa vanrednim mjerama tokom epidemije 2020. ⁸ (na snazi od 27. marta 2020)	Samozaposlena lica.	Zakonom je predviđeno oslobađanje samozaposlenih lica od plaćanja minimalnog obaveznog iznosa doprinosa penzijskog osiguranja tokom šest mjeseci (od marta do avgusta). Samozaposleni su u obavezi da plate samo razliku između minimalnog iznosa premije i ukupnog iznosa koji su u obavezi da plate.
Zakon br. 160/2020 o određenim prilagođavanjima u pogledu nacionalnih davanja za socijalnu pomoć i dodatka za njegu u kontekstu epidemije 2020. ⁹ (na snazi od 14. aprila 2020)	Svi građani koji imaju pravo na određene dodatke.	Svrha je izmjena određenih uslova za ostvarivanje prava i dodjeljivanje dečijeg dodatka, stambenog dodatka, te prilagođavanje postojećih uslova za povećanje dodatka za njegu.
Zakon br. 161/2020 o određenim prilagođavanjima u oblasti zapošljavanja u kontekstu vanrednih mjera tokom epidemije 2020. i izmjenama i dopunama Zakona br. 435/2004 o zapošljavanju. ¹⁰ (na snazi od 14. aprila 2020)	Nezaposleni, lica koja traže posao, lica sa invaliditetom	Cilj ovog Zakona je da se pojednostavi procedura komunikacije građana sa kancelarijama za zapošljavanje/radne odnose.
Zakon u vezi sa određenim pravilima u oblasti obrazovanja i odlučivanja na univerzitetima 2020. godine, kao i o procjeni trajanja obrazovanja.	Studenti, univerzitsko osoblje	Borba protiv COVID-19 imaće negativan uticaj na obrazovanje u periodu od marta do avgusta 2020. godine, pa se ovim zakonom omogućava univerzitetima da budu fleksibilniji u pogledu postupaka prijema studenata ili polaganja ispita.

⁷ Zákon č. 135/2020 Sb. Zákon o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-135> (pristupljeno 22.4.2020)

⁸ Zákon č. 136/2020 Sb. Zákon o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-136> (pristupljeno 22.4.2020)

⁹ Zákon o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-160> (pristupljeno 22.4.2020)

¹⁰ Zákon č. 161/2020 Sb. Zákon o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-161> (pristupljeno 22.4.2020)

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
MADJARSKA	Uredba Vlade br. 71/2020 (28. mart)	Cjelokupno stanovništvo/ starije osobe, penzioneri	Ograničeno kretanje/ tačno određeno vrijeme za obavljanje kupovine za starije osobe i penzionere.
	Uredba Vlade br. 88/2020 (6. april)	Maloljetne osobe	Zaštita zdravila djece izjegavanjem ličnih kontakata kao i upotrebom pisanih i elektronskih procedura. Obustavlja se isplata stipendija za učenike starije od 16 godina na posljednji dan vanrednog stanja čak i ukoliko se školska godina završi ranije.
	Uredba Vlade br. 59/2020 (na snazi od 24. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Lica koja nijesu aktivna na tržištu rada (roditelji koji brinu o djeci)	Producenje prava na određene pogodnosti za majke ili porodice koje nijesu aktivne na tržištu rada kako bi brinuli o djeci tokom trajanja vanrednog stanja. Pogodnosti kao što su dodatak za brigu o djetetu ¹¹ , naknada za brigu o djetetu ¹² i pomoć za brigu o djetetu ¹³ isplaćivaće se tokom cjelokupnog perioda trajanja vanrednog stanja, osim u slučaju da su korisnici dodatka za brigu o djetetu djed i baba djeteta, budući da će to pravo automatski preći na roditelje. Ostale slične pogodnosti neće biti odobrene.
	Uredba Vlade br. 70/2020 (na snazi od 27. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Ostale ugrožene grupe	Isplata novčane pomoći za izdržavanje u okviru projekta socijalne inkluzije produžava se tokom trajanja vanrednog stanja.
	Uredba Vlade br. 88/2020 (6. april)	Ostale ugrožene grupe	Oslobađanje od plaćanja poreza produžava se 90 dana nakon ukidanja vanrednog stanja. Rehabilitacija za lica sa smanjenom radnom sposobnošću produžena je dva mjeseca nakon ukidanja vanrednog stanja. Karta za parking za osobe sa ozbiljnim invaliditetom produžena je 30 dana nakon ukidanja vanrednog stanja. Ukoliko penzioneri koji žive ili borave u inostranstvu, uslijed epidemije COVID-19, ne uspiju da na vrijeme dostave podatke neophodne za obračun naknada, isplata naknada neće biti obustavljena najduže dva mjeseca nakon ukidanja vanrednog stanja.

¹¹ Dodatak za brigu o djetetu (*Child Care Allowance*) isplaćuje se roditelju, supružniku roditelja, usvojitelju ili staratelju djeteta koji je brinuo o djetetu do njegove treće godine ili, u slučaju blizanaca, do kraja prve godine osnovne škole ili, u slučaju hronično bolesnog ili djeteta sa teškoćama u razvoju, do njegove desete godine. Korisnici ovog dodatka mogu biti i djed i baba djeteta, ukoliko dijete ima najmanje godinu dana i podiže se u njihovoј kući uz pismeni pristanak roditelja. Roditelj koji prima dodatak za brigu o djeci ne može biti zaposlen u periodu dok dijete ne navrši šest mjeseci.

European Commission, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1113&langId=en&intPageId=4574> (22.4.2020)

¹² Naknada za brigu o djetetu (*Child Care Fee*) isplaćuje se roditelju koji je određen kao korisnik u okviru šeme zdravstvenog osiguranja do navršene druge godine djeteta ili, u slučaju blizanaca, do navršene treće godine. European Commission, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1113&langId=en&intPageId=4574> (22.4.2020)

¹³ Pomoć za brigu o djetetu (*Child Raising Support*) isplaćuje se roditelju, supružniku roditelja, usvojitelju ili staratelju djeteta koji brine o troje ili više maloljetne djece. Pomoć za brigu o djeci isplaćuje se od trenutka kada najmlađe dijete napuni tri godine sve do trenutka kada napuni osam godina. Korisnik ove beneficije može biti zaposlen najviše do 30 sati sedmično, ili više od toga ukoliko radi od kuće. Pomoć za brigu o djeci ne može se primati istovremeno sa dodatkom za brigu o djeci.

European Commission, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1113&langId=en&intPageId=4574> (22.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
POLJSKA	Pružaoci usluga socijalne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Usluge koje se pružaju u ustanovama za dnevnu njegu obustavljaju se tokom trajanja vanrednog stanja a korisnicima se njega može pružati u njihovim domovima. Gotova jela građani mogu dobiti samo putem dostave, sa izuzetkom javne kuhinje. U domovima starih smjene zaposlenima mogu trajati 24 sata dok se nakon te smjene obezbeđuje neprekidni odmor od 48 sati. Zaposleni u socijalnom i kulturnom sektoru koji imaju manje od 60 godina i nemaju hronična oboljenja, a koji su tokom vanrednog stanja oslobođeni radnih obaveza, mogu biti upućeni na rad u domovima za stare u cilju pružanja pomoći i njege osobama kojima je to potrebno.
	Studenti	Odobravanje isplata studentskih stipendija u zavisnosti od njihovog učešća na najmanje 50% obaveznih predavanja.
	Učenici, studenti i prosvjetni radnici	<ul style="list-style-type: none"> Sprovođenje nastave upotrebom metoda i tehnika učenja na daljinu. Odlaganje svih školskih takmičenja i sportskih događaja. Promjena rasporeda polaganja ispita.
	Lica u karantinu	Obaveza svih lica koja se nalaze u obaveznom karantinu, počevši od 15. marta, da o tome obavijeste svog poslodavca. Dostavljanje pismene izjave o obveznom karantinu poslodavcu predstavlja osnov za uplaćivanje naknade.
	Poljoprivrednici	Osiguranik stiče pravo na naknadu za svaki dan privremene spriječenosti za rad u neprekidnom trajanju od najviše 14 dana, ukoliko je nesposobnost za rad prouzrokovana infekcijom ili respiratornim smetnjama označenim kao COVID-19.
	Cjelokupno stanovništvo	Produženje perioda za primanje dodatka za brigu o djetetu.
	Cjelokupno stanovništvo	Uvođenje telefonskih linija za konsultacije pacijenata sa ljekarima kako bi se smanjila potreba za ličnim dolaskom u prostorije zdravstvenih objekata.
Uredba Ministarstva za pitanja porodice, rada i socijalne politike <u>Dz. U. 2020 r. poz. 534</u> (od 8. marta do 90 dana nakon proglašenja završetka epidemije)	Osobe sa invaliditetom	Ukoliko je medicinska dokumentacija priložena uz zahtjev za potvrdu o invaliditetu dovoljna za izdavanje potvrde, potvrda se može izdati bez obavljenog pregleda a potvrda o stepenu invalidnosti može se izdati bez ličnog prisustva osobe.

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
SLOVAČKA	Uredba Ministarstva zdravlja <u>Dz. U. 2020 r. poz. 612</u> (3. april)	Cjelokupno stanovništvo	Tokom trajanja epidemije omogućava se pružanje usluga hemodijalize od strane ljekara upotrebom ICT sistema.
	Uredba Ministarstva zdravlja <u>Dz. U. 2020 r. poz. 660</u> (11. april)	Cjelokupno stanovništvo	Tokom trajanja epidemije omogućava se pružanje usluga medicinske rehabilitacije upotrebom ICT sistema.
	Parlament Slovačke usvojio je u skraćenom postupku izmjene Zakona o socijalnom osiguranju, kojim se mijenja i Zakon o zapošljavanju (25. marta 2020.)	Cjelokupno stanovništvo, Neaktivna lica (roditelji sa malom djecom)	<p>Pravo zaposlenog na plaćeno odsustvo sa rada obezbjeđuje Agencija za socijalno osiguranje od prvog dana privremene spriječenosti za rad koja je nastala zbog obavezogn karantina i izolacije uslijed COVID-19. Nakanda za bolovanje iznosi 55% dnevne osnovice (eng. <i>daily assessment basis</i>) koja se koristi za izračunavanje naknade za bolovanje. Do sada je dužnost poslodavaca bila da plaća naknadu za rad zaposlenom tokom prvih 10 dana bolovanja, dok je tokom prva tri dana naknada iznosila 25% dnevne osnovice zaposlenog.</p> <p>Pravo na dodatak za njegu djeteta koje nije starije od 10 godina izmjenama se produžava na granicu do 11 godina ili do 18 godina za djecu koja imaju dugoročne zdravstvene probleme. Istovremeno, isplata dodatka za njegu prilagođavala se prvo bitno od deset dana, odnosno dvadeset dana, do kraja cijelog perioda karantina, izolacije ili zatvaranja školskih i predškolskih ustanova i iznosi 55% od dnevne osnovice.</p> <p>Osim toga, izmijenjen je i Zakon o zapošljavanju koji ima za cilj da proširi instrumente aktivne politike tržišta rada kako bi se podržali projekti koji održavaju radna mjesta u Slovačkoj. Ove mjere će se uglavnom odraziti na poslodavce, odnosno samozapošljene osobe koje će zadržati posao u vrijeme vanrednog stanja tokom pandemije COVID-19. Vanredno stanje u ovom slučaju znači obavezu obustavljanja ili ograničavanja aktivnosti rada na osnovu preporuka Kriznog štaba, te zdravstvene zaštite zaposlenih, smanjenja prodaje i narudžbi.</p>
	Zakon o radu ¹⁴	aktivna lica (zaposleni)	<p>Usljed preraspodjele zaposlenog na drugo radno mjesto zbog karantina ili zbog vanrednog stanja, zaposleni ima pravo na dodatak na zaradu ukoliko ostvari nižu zaradu po održenom satu u odnosu na ugovor. Zaposleni ima pravo na dodatak najmanje u iznosu od njegove prosječne zarade prije prelaska na drugo rado mjesto. Dodatak (uključujući doprinose) poslodavcu refundira Uprava za javno zdravlje. Poslodavac je u obavezi da zatraži refundaciju dodatka na zaradu upućivanjem pisanog zahtjeva Upravi za javno zdravlje u roku od 30 dana nakon završetka karantinske mjere.¹⁵</p> <p>Vlada će nadoknaditi 80% zarada zaposlenima koji rade u preduzećima koja su prinudno zatvorena. Takođe, Vlada će nadoknaditi zarade samozaposlenih svakog mjeseca shodno smanjenju njihovih prihoda do određenih iznosa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ >20% - 180 eura, ○ > 40% - 300 eura,

¹⁴ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (v znení č. [66/2020 Z.z.](#))
<https://www.zakonypreldui.sk/zz/2001-311> (26.4.2020)

¹⁵ Član 125 Zakona o radu

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj	
SLOVENIJA		<ul style="list-style-type: none"> ○ > 60% - 420 eura, ○ > 80% - 540 eura. <p>U vrijeme vanrednog stanja i dva mjeseca nakon njegovog ukidanja, poslodavac opravdava odsustvo sa rada zaposlenog tokom: mjere karantina i izolacije, kao i brige o bolesnom članu porodice. Pod navedenim uslovima zaposleni se prepoznaće kao nesposoban za rad i obezbeđuje se ista zaštita kao i za zaposlenog koji privremeno nije u mogućnosti da radi.¹⁶</p>	
	Zakon o socijalnom osiguranju ¹⁷	aktivna lica (zaposleni) samozaposleni	Zakonom se ustanovljavaju mjere kojima se odlaže plaćanje doprinosa od strane poslodavaca ili samozaposlenog u slučaju smanjenja prihoda za više od 40%. ¹⁸ Poslodavac ili samozaposlena lica ne moraju da uplaćuju dopinose za penzijsko i zdravstveno osiguranje za april 2020. godine ako su bili prisiljeni da prekinu rad najmanje 15 dana na osnovu naredbe Uprave za javno zdravlje Slovačke. ¹⁹
	Odluka o privremenim mjerama o sprovodenju obaveznog zdravstvenog osiguranja zbog suzbijanja širenja epidemije COVID-19 ²⁰ (od 25. marta)	Cjelokupno stanovništvo	Privremene mjere koje se tiču sprovođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja sa ciljem sprečavanja daljeg širenja epidemije COVID-19. Izabrani doktor ustanovljava privremenu spriječenost za rad osiguranika, bez obzira na razlog spriječenosti, dok period privremene spriječenosti za rad ne dostigne jednu godinu. Ukoliko izabrani doktor smatra da će privremena spriječenost za rad trajati duže od jedne godine, prijedlog za njeno produženje će proslijediti imenovanom ljekaru najkasnije tri dana prije isteka privremene spriječenosti za rad.
	Zakon o intervencionim mjerama u oblasti zarada i doprinosa ²¹ (od 29. marta)	Cjelokupno stanovništvo, aktivna lica (zaposleni)	Zakon uređuje djelimično refundiranje zarada koje se isplaćuju zaposlenima kojima je privremeno naređeno da ostanu kod kuće iz poslovnih razloga, kako bi zadržali svoja radna mesta tokom trajanja epidemije. Ovaj zakon takođe reguliše refundiranje zarada radnicima koji zbog karantina nisu u mogućnosti da obavljaju svoje poslove, kao i odlaganje obaveze plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje.
	Zakon o intervencionim mjerama u oblasti javnih finansija ²² (od 29. marta)	Cjelokupno stanovništvo	Zakonom se ustanovljavaju mjeru koje se tiču procedura naplate poreza , kako bi se poreskim obveznicima olakšalo izmirenje poreskih obaveza.

¹⁶ Član 250b Zakona o radu

¹⁷ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (v znení č. [95/2020 Z. z.](#))

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-461> (26.4.2020)

¹⁸ Član 293et Zakona o socijalnom osiguranju

¹⁹ Član 293ex Zakona o socijalnom osiguranju

²⁰ Odllok o začasnih ukrepnih pri izvajanjih obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19, „Uradni list Republike Slovenije“, br. 34/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0657?sop=2020-01-0657> (22.4.2020)

²¹ Zakon o interventnih ukrepnih na področju plač in prispevkov, „Uradni list RS“, br. 36/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0679?sop=2020-01-0679> (22.4.2020)

²² Zakon o interventnih ukrepnih na javnofinančnem področju, „Uradni list RS“, br. 36/20, <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregleđPredpisa?id=ZAK08186> (22.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Zakon o intervencionim mjerama za suzbijanje epidemije COVID-19 i ublažavanje njenog uticaja na državljane i privredu ²³ (od 11. aprila)	Cjelokupno stanovništvo starija lica, penzioneri aktivna lica (zaposleni) samozaposleni neaktivna lica (roditelji sa malom djecom) maloljetnici (djeca) itd.	Takođe, ovim zakonom utvrđuju se mjere u oblasti sprovođenja budžeta, kao i rokovi za podnošenje bilansa, računa i godišnjih izvještaja. Vanredna pomoć u vidu mjesecnog osnovnog prihoda; izuzeća od plaćanja doprinosa za samozaposlena lica, vjerske službenike, akcionare i farmere; finansiranje privatnih vrtića; kompenzacije za obavezno zdravstveno osiguranje; jednokratna naknada solidarnosti za penzionere; jednokratni dodatak solidarnosti za druge ranjive grupe; naknade za rad na opasnim poslovima i povećan obim posla tokom epidemije; finansijska kompenzacija za gubitak ličnih prihoda; zadržavanje prava na doprinose za socijalno osiguranje za samozaposlene u oblasti kulture; povećanje porodičnog dodatka; odlaganje plaćanja obaveza koje proističu iz kreditnih sporazuma u trajanju od 12 mjeseci za kompanije, kooperative, udruženja i institucije, samozaposlene, poljoprivredna gazdinstva, fizička lica itd. Zakon takođe predviđa umanjenje zarada i naknada javnih funkcionera. Paket mjera vrijedan je 3 milijarde eura .
Zakon o intervencionim mjerama za suzbijanje epidemije COVID-19 i ublažavanje njenog uticaja na državljane i privredu Interpretacija kolektivnih ugovora u javnom sektoru ²⁴ (od 11. aprila)	lica zaposlena u zdravstvu i drugim javnim službama	Zaposleni koji su natprosječno izloženi zdravstvenim rizicima imaju pravo na poseban dodatak za vrijeme trajanja epidemije, u iznosu do 100% osnovne zarade za sat vremena rada. Posebna finansijska podrška za zaposlene u oblasti zdravstva.
Zakon o intervencionim mjerama za suzbijanje epidemije COVID-19 i ublažavanje njenog uticaja na državljane i privredu (od 11. aprila)	neaktivna lica (roditelji sa malom djecom)	Radnici koji su prinuđeni da ostanu kod kuće kako bi čuvali djecu zbog zatvorenih vrtića i škola ili iz drugih objektivnih razloga, ili zbog nemogućnosti dolaska na posao zbog ukidanja javnog saobraćaja ili zatvaranja državnih granica, imaju pravo na 80% zarade , umjesto 50%, kako je prvobitno predviđeno. U ovim slučajevima, kompenzaciju zarade obezbeđuje Republika Slovenija, dok je iznos kompenzacije ograničen prosječnom zaradom za 2019. godinu, koja je iznosila 1.753,84 eura (bruto). Kompenzacije ne mogu biti manje od iznosa minimalne zarade, koja iznosi 940,58 eura (bruto).

²³ Zakon o interventivnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, „Uradni list RS“, br. 49/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0766?sop=2020-01-0766> (22.4.2020)

²⁴ Razlaga Kolektivne pogodbe za javni sektor, „Uradni list RS“, br. 48/20, <https://www.ulinfotok.si/index.php/objave-v-uradnem-listu?urlid=202048> (22.4.2020)

1.2 Zakonodavne mjere za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na ekonomiju

Tabela 1.2.1: Sadržaj i korisnici mjera za ublažavanje negativnih posljedica virusa COVID-19 na društvo

ČEŠKA	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
	Odluke ministra finansija u vezi sa nizom mjera u okviru <i>Liberation Package I</i>	Cjelokupno stanovništvo, preduzetnici	Oslobodenje od plaćanja novčanih kazni za nepoštovanje roka za podnošenje poreskih prijava ili izvještaja. Poreski obveznici više ne moraju da podnose svoje izvještaje o kontroli PDV-a (<i>VAT control statement</i>) do predviđenog roka. Kazne za kasno podnošenje takvih izvještaja ukidaju se automatski na osnovu pojedinačnog zahtjeva. Takođe je predviđeno odlaganje rokova za podnošenje poreskih prijava za porez na dobit i porez na dohodak.
	Odluke ministra finansija u vezi sa nizom mjera u okviru <i>Liberation Package II</i>	Preduzetnici, pružaoci usluga u borbi protiv pandemije	Uvođenje instituta retroaktivnog efekta poreskog gubitka, koji se odnosi na porez na lični dohodak i porez na dobit u 2020. godini. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za isporuku odabrane robe ili usluga za pružaoce zdravstvenih usluga, integrirani sistem spašavanja, vojsku ili pružaoce socijalne zaštite. Država neće izricati novčane kazne za kašnjenje u podnošenju poreske prijave za porez na nepokretnosti. Odlaganje plaćanja putnog poreza (<i>road tax</i>) koji dospijeva za plaćanje u aprilu i julu do 15. oktobra, kojem podliježu sva vozila koja funkcionišu i registrovana su u Češkoj, a koriste se za poslovne aktivnosti.
	Programi COVID I i COVID II – kreditne linije za mala i srednja preduzeća i preduzetnike	Preduzetnici, mala i srednja preduzeća	Program COVID I i COVID II - Beskamatni krediti sa jednogodišnjim odgadanjem plaćanja rata koje obezbeđuje Ministarstvo za trgovinu i industriju u saradnji sa Češko-moravskom garantnom i razvojnom bankom, kao i krediti od komercijalnih banaka sa grancijama države u saradnji sa Češko-moravskom garantnom i razvojnom bankom.
	Zakon br. 129/2020 o izmjenama i dopunama Zakona br. 355/2019 o državnom budžetu Češke za 2020. godinu. ²⁵ Na snazi od 26. marta 2020.	Ukupno stanovništvo	Shodno izmjeni i dopunama Zakona o budžetu, predviđeno je da će se deficit povećati na 7.273.080.000 eura (tj. 5.818.470,000 eura više nego što je bilo prvo bitno predviđeno budžetom).
	Zakon br. 137/2020 o određenim prilagođavanjima u oblasti evidencije prodaje u vezi sa proglašenjem vanrednog stanja. ²⁶ Na snazi od 27. marta	preduzetnici	Zakon predviđa izuzeće od obaveze korišćenja elektronske registracije prihoda , osim obaveze obrade podataka o autentičnosti i potvrde o evidenciji prodaje kako bi se spriječila njihova zloupotreba. Izuzeće traje tokom vanrednog stanja, kao i tri mjeseca nakon završetka vanrednog stanja.
	Paket mjera u oblasti saobraćaja, usvojen 30. marta	Preduzetnici (posebno u	Paket mjera koji je usvojila Vlada odnosi se na saobraćajnu infrastrukturu , što uključuje održavanje, popravke ili nova ulaganja. Kroz Državni fond za saobraćajnu infrastrukturu država

²⁵ Zákon č. 129/2020 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-129> (pristupljeno 23.4.2020)

²⁶ Zákon č. 137/2020 Sb. Zákon o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-137> (pristupljeno 23.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Rezolucija Vlade br. 353 o ciljanom programu za podršku zapošljavanju, usvojena 31. marta	građevinskom sektoru) Poslodavci i zaposleni	će utrošiti 236.375.000 eura preko postojećeg budžeta. Produceni su i rokovi za završetak ugovorenih projekata. Usvajanje programa podrške zapošljavanju pod nazivom „Antivirus“ pod kojim se podrazumijeva djelimična naknada ukupnih troškova zarada na koje zaposleni imaju pravo putem refundacija. Režim A: u slučaju karantina, zaposlenom se isplaćuje naknada zarade u iznosu od 60% od prosječne smanjene plate; Režim B – U slučaju karantina ili brige o djeci od strane značajnog broja zaposlenih (30% ili više) zaposlenom se obezbjeđuje naknada zarade u iznosu od 100% od prosječne plate; U slučaju ograničene dostupnosti sirovina, proizvoda ili usluga neophodnih za poslovnu aktivnost zaposlenom se obezbjeđuje naknada zarade u iznosu od 80% od prosječne plate; U slučaju smanjene potražnje za uslugama, proizvodima ili proizvodima drugih kompanija , zaposlenima se isplaćuje naknada zarade u iznosu od 60% od prosječne plate.
Zakon br. 159/2020 o kompenzacijском bonusu (dodatak za kompenzaciju određenih ekonomskih posljedica) u kontekstu hitnih mjera u vezi sa pojavom korona virusa. Na snazi od 15. aprila	Samozaposlena lica	Kompenzacijski bonus predstavlja direktnu podršku samozaposlenim osobama u iznosu od 918 eura . Samozaposlene osobe imaju pravo da traže bonus/dodatak ukoliko ne mogu obavljati privrednu djelatnost ili im je poslovna aktivnost ograničena zbog kriznih mjera ili opasnosti po zdravlje. Ova vrste podrške isplaćuje se na osnovu podnošenja pojedinačnih zahtjeva.
Zakon o određenim mjerama za ublažavanje efekata epidemije korona virusa SARS-CoV-2 na sektor turizma	Turističke agencije, kupci	Cilj Zakona je podrška turističkim agencijama kojima prijeti bankrot . Zakonom se uvodi godišnji prelazni period za nadoknadu već plaćenog odmora u okviru kojeg će turistička agencija ponuditi svojim potrošačima vaučer za paket aranžman u vrijednosti paketa aranžmana koji su prvobitno platili. Turistička agencija bi vratila novac samo u slučaju da potrošač ne iskoristi vaučer u roku od 12 mjeseci. Naime, Zakonom se uvodi period tzv. zaštite do 31. avgusta 2021. godine gdje turističke agencije mogu da odluče da odlože povraćaj novca klijentima za već plaćeni odmor u slučaju da lice odustane od puta. Putničke agencije mogu, umjesto toga, ponuditi klijentima vaučer za putovanje u vrijednosti paketa koji su prvobitno platili. U slučaju da je kupac lice sa invaliditetom, lice prijavljeno na biro rada, trudnica, lice koje koristi porodiljsko ili roditeljsko odsustvo, lice starije od 65 godina ili samohrani roditelj, ova lica vaučer mogu odbiti. U tom slučaju, ne primjenjuje se period zaštite za turističke agencije. Zakon se primjenjuje na aranžmane sa datumom početka od 20. februara do 31. avgusta 2020. godine. Ukoliko turistička agencija odluči da koristi period zaštite, dužna je da obavijesti kupca aranžmana pisanim putem i izdaje vaučer za putovanje najmanje u vrijednosti svih uplata koje je kupac prvobitno izvršio. Zakon preciznije definiše i period važenja vaučera, šta vaučer treba da sadrži, te koja su alternativna rješenja u slučaju da kupac odbije vaučer.

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Zakon o određenim mjerama u oblasti otplate kredita u vezi sa pandemijom COVID-19	Fizička i pravna lica	Zakonom se uvodi period zaštite dužnika koji mogu obustaviti plaćanje rata kredita ili hipoteka ugovorenih prije 26. marta 2020. godine na tri ili šest mjeseci. Zakon je obavezujući za sve banke. Pravo na obustavu otplate kredita imaju fizička i pravna lica, pri čemu dužnik o namjeri korišćenja ove mjere zbog negativnog uticaja pandemije korona virusa obavlještava svog povjerioca.
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona 257/2016 o potrošačkom kreditu	Stanovništvo (korisnici potrošačkih kredita)	Ograničenje kamatne stope za kašnjenje prilikom plaćanja i ograničenje iznosa ugovorene kazne u slučajevima neizvršenja duga više od 90 dana u slučaju duga po osnovu potrošačkog kredita.
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona br. 58/1995 o osiguranju i finansiranju izvoza uz državnu podršku i izmjenama i dopunama Zakona br. 166/1993 o Vrhovnoj kancelariji za reviziju sa izmjenama i dopunama Zakona br. 218/2000 o budžetskim pravilima	Preduzeća koja se bave izvozom	Ovaj Zakon treba da omogući češkoj Korporaciji za izvozne garancije i osiguranja (eng. <i>Export Guarantee and Insurance Corporation</i>) pružanje državne podrške izvozu u vidu garancije države. Konkretno, Zakonom se uređuje pružanje garancija za otplatu kredita preduzeća koja se bave izvozom, proizvodnim i komercijalnim aktivnostima , kao vanrednu mjeru za ublažavanje ekonomskih i društvenih posljedica pandemije COVID-19 u cilju povećanja likvidnosti kompanija. Svrhu i obim garancija, uslove za njihovo obezbjeđivanje, visinu pokrića neizmirenih glavnica kredita i postupak isplate svih sredstava iz državnog budžeta u korist Korporacije za pružanje garancija utvrđuje vlada. Predviđeni trošak za ove mjere procjenjuje se na oko 7.350.450.000 eura.
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona br. 159/1999 o određenim uslovima poslovanja i obavljanju određenih aktivnosti u oblasti turizma	pružaoci ili posrednike u pružanju turističkih usluga potrošačim	Izmjene i dopune zakona odnose se na pružaoce ili posrednike u pružanju turističkih usluga potrošačima putem komunikacije na daljinu (online posredovanje). Posrednici ili pružaoci takvih usluga dužni su da o tome obavijeste relevantna tijela lokalne samouprave u cilju izdavanja dozvole za obavljanje takvih djelatnosti.
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona br. 6/1993 o Češkoj narodnoj banci		Češka narodna banka do 31. decembra 2021. godine ima pravo da trguje na finansijskom tržištu investicionim instrumentima i drugim hartijama od vrijednosti, potraživanjima i drugom imovinom u obliku kupovine i prodaje, otkupa, depozita, pozajmica, kredita ili fjučersa.
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona br. 39/2020 o posredovanju u prometu nekretnina	Agenti za promet nekretnina	Zakon o posredovanju u prometu nekretnina koji je ne snazi od 3. marta 2020. godine nametnuo je brojne obaveze licima koja se bave posredovanjem u prometu nekretnina koje je trebalo ispuniti tokom ove godine, uključujući obavezu polaganja ispita kojim se stiče zvanje agenta za nekretnine. Polaganje ispita, koji se sastoji od pismenog, usmenog i praktičnog dijela u ukupnom trajanju od tri do pet sati, Ministarstvo regionalnog razvoja smatra najtransparentnijim načinom dokazivanja stručnosti i dugoročno bi trebalo da poveća prestiž agencija za nekretnine. Međutim, trenutno ne postoji mogućnost polaganja ispita na daljinu, budući da zakon ne

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Zakon o određenim mjerama za ublažavanje uticaja pandemije COVID-19 na stranke u sudskom postupku, žrtve krivičnih djela i pravna lica, kao i o izmjenama i dopunama Zakona o insolventnosti i Zakona o izvršnom postupku.	Stanovništvo (učesnici u sporovima i postupcima), kompanije	<p>dozvoljava takav oblik ispitivanja.²⁷ Stoga je izmjenama i dopunama Zakona predviđeno produženje rokova za izvršenje predviđenih obaveza.</p> <p>Zakon omogućava učesnicima građanskog, krivičnog, izvršnog, upravnog i stečajnog postupka, kao i učesnicima postupka pred Ustavnim sudom da zbog propuštanja rokova za preuzimanje određenih radnji u postupku, podnesu zahtjev za dobijanje novih rokova za date radnje, ukoliko je razlog za propuštanje nastao zbog restriktivnih mjera preuzetih tokom vanrednog stanja, čak i ako drugim zakonima to nije predviđeno.</p> <p>Kao posebna mjera u slučaju insolventnosti, ovim zakonom poništavaju se svi zahtjevi koji se tiču pokretanja postupka u skladu sa Zakonom o insolventnosti (stečaj, reorganizacija ili otplata duga) koje povjerioci podnesu u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do kraja avgusta 2020. Shodno Zakonu, preuzeća nijesu u obavezi da podnose zahtjeve koji se tiču insolventnosti šest mjeseci nakon okončanja restriktivnih mjera preuzetih tokom vanrednog stanja ili do kraja 2020. godine,</p> <p>Dužnici imaju pravo da podnesu zahtjev za dobijanje posebne zaštite od povjerilaca tamo gdje imaju pravo da dobiju podršku vlade koja se odnosi na borbu protiv uticaja COVID-19. U postupku za otplatu duga sudovi su ovlašćeni da promijene visinu rata bez sazivanja sastanka povjerilaca i ne mogu otkazati postupak otplate duga zbog toga što dužnik nije ispoštovao raspored otplate, ukoliko to ima veze sa restriktivnim mjerama tokom vanrednog stanja (čak i ako dužnik ne plaća minimalni dio dugovanja). Dužnik ima pravo da obustavi sproveđenje plana reorganizacije najviše šest mjeseci nakon ukidanja restriktivnih mjera preuzetih tokom vanrednog stanja ili do kraja 2020. godine, a sud ne može otkazati reorganizaciju.</p> <p>U vezi sa korporativnim upravljanjem, Zakon predviđa da organi pravnih lica mogu donositi odluke van sjednice u pisanim oblicima ili uz pomoć informaciono-komunikacione tehnologije, čak i ako podzakonski akti to ne dozvoljavaju. Mandat izabranih članova organa pravnih lica produžava se najviše tri mjeseca nakon prestanka restriktivnih mjera preuzetih tokom vanrednog stanja. Period za usvajanje finansijskih izvještaja takođe se produžava najviše tri mjeseca nakon prestanka restriktivnih mjera.</p> <p>U izvršnom postupku, prodaja pokretne imovine i prodaja nepokretne imovine u kojoj dužnik je nastanjen ne mogu se izvršiti do kraja juna 2020. godine.</p>

²⁷ Sněmovní tisk 806/0, část č. ¼ Novela z. o realitním zprostředkování <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=806&CT1=0> (pristupljeno 26.4.2020)

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
MAĐARSKA	Uredba Vlade br. 47/2020 (na snazi od 19. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Kompanije za prevoz putnika	Mala preduzeća za prevoz putnika (taksi preduzeća) biće oslobođena plaćanja poreza za mala preduzeća kao i paušalnog poreza.
	Uredba Vlade br. 47/2020 (na snazi od 19. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Cjelokupno stanovništvo	Moratorijum na otplatu kredita fizičkih i pravnih lica do 31. decembra 2020. godine. Ograničenje primjenjuje se na ugovore potpisane od 19. marta.
	Uredba Vlade br. 47/2020 (na snazi od 19. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	<ul style="list-style-type: none"> • U sektorima turizma, ugostiteljstva, igara na sreću, filmske industrije, primijenjenih umjetnosti i sporta, ugovori o zakupu prostora čija namjena nije stanovanje ne mogu biti jednostrano raskinuti do 30. juna tekuće godine. Osim toga, Vlada uredbom može produžiti period zabrane jednostranog raskida ugovora a cijena zakupa ne može biti povećana tokom trajanja vanrednog stanja čak i ukoliko je tako predviđeno ugovorom o zakupu. • Oslobođanje od plaćanja poreza za razvoj turizma²⁸ u periodu od 1. marta do 30. juna tekuće godine. • Obustavljanje uplaćivanja doprinosa za zaposlene od strane poslodavaca kao i od strane samozaposlenih lica u sektorima kao što su hoteljerstvo, ugostiteljstvo, turizam, igre na sreću, sport te filmska, muzička i zabavna industrija za mart, april, maj i jun mjesec tekuće godine. Obavezno plaćanje doprinosa ostaje samo sa zdravstveno osiguranje pod uslovom da ne prelazi iznos od 21 euro (HUF 7710) na mjesecnom nivou.
	Uredba Vlade br. 47/2020 (na snazi od 19. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Cjelokupno stanovništvo	U cilju poštovanja mjera i ograničenja tokom trajanja vanrednog stanja otvorena je mogućnost odstupanja od određenih odredaba <i>Zakona o radu</i> . Do isteka perioda od 30 dana od ukidanja vanrednog stanja odredbe <i>Zakona o radu</i> primjenjuju se sa sljedećim odstupanjima: <ul style="list-style-type: none"> • poslodavac može izmijeniti raspored rada/radno vrijeme čak i ukoliko to nije u skladu sa odredbama Zakona; • poslodavac može zahtijevati od zaposlenih da organizuju rad od kuće ili rad na daljinu; • poslodavac može preuzeti neophodne i opravdane u cilju provjere zdravstvenog stanja zaposlenog.
	Uredba Vlade br. 57/2020 (na snazi od 24. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Cjelokupno stanovništvo	Obustavljanje svih postupaka pred poreskim organima osim novčanih kazni zbog kršenja epidemioloških mjera.
	Uredba Vlade br. 60/2020 (25. mart)	Cjelokupno stanovništvo	Povećanje limita za beskontaktno plaćanje na 42 eura ²⁹ (15.000 HUF).

²⁸ Porez za razvoj turizma (*Tourism Development Contribution*) u Mađarskoj je uveden 1. januara 2018. godine u cilju finansiranja razvojnih ciljeva nacionalnog turizma. Obveznik ovog poreza je lice ili organizacija koja pruža usluge spremanja hrane i bezalkoholnih pića na licu mjesta u sektoru ugostiteljstva. Poreska stopa je 4% a osnovica je cijena oporezive usluge bez PDV-a. *Doing Business in Hungary*, <https://doingbusinessinhungary.com/taxation#tourism-development-contribution> (24.4.2020)

²⁹ Za konvertovanje nacionalne valute u euro korišćen je konverter Oanda, unos na URL:

<https://www1.oanda.com/currency/converter/> (23.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Uredba Vlade br. 61/2020 (na snazi od 27. marta do 30. juna)	Mala preduzeća u određenim poslovnim oblastima (pružaoci usluga u oblasti zdravlja, ljepote, održavanja stanova, sporta, primijenjenih umjetnosti itd.)	Oslobađenje od plaćanja paušalnog poreza do 30. juna kao i odlaganje plaćanja neplaćenog paušalnog poreza do ukidanja vanrednog stanja.
Uredba Vlade br. 70/2020 (na snazi od 27. marta do ukidanja vanrednog stanja)	Lica koja traže posao, nezaposlena lica	<ul style="list-style-type: none"> Obustavljanje obuka organizovanih za lica koja traže posao. Naknade koje predstavljaju dio pomoći tokom pohađanja obuka koje su u toku biće isplaćivane i tokom trajanja obustave pod uslovom da je njihov iznos jednak iznosu od 60% obavezne minimalne zarade koja je važila u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe.
Uredba Vlade br. 85/2020 (na snazi od 5. aprila do ukidanja vanrednog stanja)	Lokalna samouprava	<ul style="list-style-type: none"> Produženje rokova za projekte i programe finansirane iz državnog budžeta za period trajanja vanrednog stanja. Pripremanje izvještaja lokalnih samouprava o završnim računima na način da mogu stupiti na snagu najkasnije 30 dana nakon ukidanja vanrednog stanja.
Uredba Vlade br. 87/2020 (na snazi od 5. aprila do ukidanja vanrednog stanja)	Cjelokupno stanovništvo	Obustava naplaćivanja parkinga na svim parkinzima u zemlji.
Uredba Vlade br. 91/2020 (na snazi od 5. aprila do ukidanja vanrednog stanja)	Zaposlena lica	Obustava plaćanja provizije na neutrošena sredstva na <i>Széchenyi</i> kartici (bankovna kartica sa povoljnim kamatnim stopama odnosno subvencionisanim kreditnim šemama za domaća preduzeća).
Uredba Vlade br. 92/2020 (na snazi od 5. aprila do ukidanja vanrednog stanja)	Cjelokupno stanovništvo	Otvaranje tri finansijska fonda: <ol style="list-style-type: none"> Fond za sprečavanje širenja virusa čija su sredstva namijenjena za nabavku medicinske opreme te kao dodatna sredstva za medicinske radnike, subvencije za lokalne savjete itd. Fond za pružanje podrške ekonomiji čija su sredstva namijenjena zadržavanju radnih mjestâ (pomoći za isplatu zarada), otvaranju novih radnih mjestâ, pružanju pomoći najugroženijim sektorima te preduzećima, porodicama i penzionerima. Fond za sredstva Evropske unije čija namjena još uvijek nije definisana.³⁰

³⁰ Ukupno 1.056.700.000 eura: 50% subvencija političkim partijama (3.354.600 eura), 131.389.000 eura iz državnog budžeta, 100.638.000 eura od novog poreza na promet proizvoda i usluga u maloprodaji, 153.753.000 eura od novog poreza na finansijske institucije, 229.231.000 eura od prethodno usvojenog povećanja zarada zdravstvenih radnika.

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
POLJSKA	Uredba Ministarstva finansija <u>Dz. U. 2020 r. poz. 377, 500, 544, 596, 693</u> (4-16.mart, 23-27. mart, 27. mart – 3. april, 3-17. april, 17-30. april)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	Oslobađanje od plaćanja akcize na etil alkohol koji se koristi za proizvodnju biocidnih proizvoda.
	Uredba Ministarstva zdravlja <u>Dz. U. 2020 r. poz. 422</u> (8. mart)	Cjelokupno stanovništvo	Uredbom su definisane metode i način finansiranja usluga zdravstvene zaštite tokom trajanja epidemije iz državnog budžeta.
	Uredba Ministarstva zdravlja <u>Dz. U. 2020 r. poz. 437, 696</u> (14. mart, 18. april)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	Uredba sadrži opšte uslove ugovora o pružanju zdravstvene zaštite u vezi sa sprečavanjem širenja epidemije definišući odnos između pružalaca zdravstvene zaštite i Fonda.
	Uredba Ministarstva za fondove i regionalni razvoj <u>Dz. U. 2020 r. poz. 670</u> (16. april - 31. decembar)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	Uredbom su definisani svrha, uslovi i procedure pružanja pomoći preduzetnicima u skladu sa članom 107, stavom 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, u cilju pružanja podrške poljskoj ekonomiji zbog epidemije COVID-19, u okviru operativnih programa 2014-2020.
	Uredba Ministarstva culture i nacionalne baštine <u>Dz. U. 2020 r. poz. 583</u> (3.april)	Sektor kulture	Pružanje finansijske podrške fizičkim i pravnim licima da promijene oblik izvođenja i organizovanja kreativnih i umjetničkih aktivnosti tokom trajanja epidemije.
	Uredba Ministarstva finansija <u>Dz. U. 2020 r. poz. 570, 622</u> (31.mart, 7. april)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	Producenje rokova za izvršavanje određenih obaveza izvještavanja i informisanja u sektoru finansija.
	Uredba Ministarstva finansija <u>Dz. U. 2020 r. poz. 628</u> (9. april - 31. avgust)	Kompanije i samozaposlena lica u određenim sektorima	Oslobađanje od plaćanja poreza na uvoz: <ul style="list-style-type: none"> • medicinske opreme i <i>in vitro</i> dijagnostičkih medicinskih uređaja; • laboratorijskih staklenih predmeta i aparata; • medicinskih proizvoda i aktivnih supstanci; • biocidnih proizvoda (dezinfekcionih sredstava) • specijalizovanih dijagnostičkih testova za analizu i detekciju patogenih agensa u ljudskom tijelu, vodi, vazduhu i zemlji; • lične zaštitne opreme (maske za lice, zaštitne naočare, zaštita za obuću, kape i rukavice).

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim rješenjima u vezi sa sprečavanjem širenja korona virusa (COVID-19), drugih zaraznih bolesti i kriznih situacija prouzrokovanih njima od 31. marta 2020. godine kao i druga zakonska rješenja	Cjelokupno stanovništvo	<ul style="list-style-type: none"> Omogućavanje bankama da izmijene uslove ili rokove otplate kredita za mikro, mala i srednja preduzeća ukoliko je kredit odobren prije 8. marta 2020. godine a takve izmijene opravdane su procjenom finansijske situacije dužnika. Oslobađanje od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje, zdravstveno osiguranje, Fond rada, Fond solidarnosti, Fond za zagarantovane beneficije zaposlenih ili Penzijski fond za preduzetnike koji imaju manje od deset zaposlenih kao i za samozaposlena lica u periodu od 1. marta do 31. maja 2020. godine. Obezbeđivanje pomoći preduzetnicima tokom trajanja prekida rada za isplatu 50% minimalne zarade i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenima. Priduženje roka za povraćaj novca klijentima u slučaju nemogućnosti održavanja zakazanih događaja zbog epidemije (izložbe, kongresi, kulturni, zabavni i sportski događaji) u roku od 180 dana od dana raskida ugovora.
	Zakon od 31. marta 2020. godine o sistemu razvojnih institucija	Cjelokupno stanovništvo, preduzetnici	<ul style="list-style-type: none"> Poljski razvojni fond – obezbjeđivanje finansiranja za mikro i srednja preduzeća u vezi sa gubicima prouzrokovanim novonastalom epidemijom. Određivanje pravila za pružanje podrške preduzetnicima sredstvima iz državnog budžeta u vezi sa krizom prouzrokovanim epidemijom COVID-19 u okviru Poljskog razvojnog fonda i to putem odobravanja kredita, garancija, trgovine akcijama, investicionih aktivnosti itd.
SLOVAČKA	Uredba Vlade Slovačke br. 48/2020 usvojena 18. marta 2020. godine ³¹	Cjelokupno stanovništvo	Odlaganje zakonskih rokova za podnošenje poreskih prijava za porez na dohodak, izvještaja, godišnjih obračuna, obavještenja i plaćanja nemonetarnog dohotka pružaocima zdravstvenih usluga, kao i poreza na motorna vozila u određenim slučajevima. Odlaganje rokova za podnošenje finansijskih izvještaja, godišnjih izvještaja i izvještaja revizora i njihovo čuvanje u registru finansijskih izveštaja, te izvršavanje računovodstvenih obaveza, prekid poreskih kontrola i poreskih postupaka, osim onih koji rezultiraju povraćajem.
	Zakon o određenim hitnim mjerama u oblasti finansija u vezi sa širenjem epidemije COVID-19 ³²	male kompanije	Ukoliko je povjerilac banka ili filijala strane banke, plaćanje kreditnih obaveza može biti odloženo za najviše devet mjeseci . Ukoliko je povjerilac drugo lice (koje nije banka), plaćanje kreditnih obaveza može biti odloženo najviše tri mjeseca. Odlaganje otplate istog kredita se može zatražiti tokom perioda pandemije samo jednom. ³³

³¹ Nariadenie vlády č. 48/2020 Z. z. <https://www.epi.sk/zz/2020-48> (26.4.2020)

³² Zákon o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákaznej ľudskej choroby COVID-19 (v znení č. 75/2020 Z. z., 96/2020 Z. z.) <https://www.zakonypreldi.sk/zz/2020-67> (26.4.2020)

³³ Član 30j Zakona o određenim hitnim mjerama u finansijskoj oblasti u vezi sa širenjem epidemije COVID-19

	Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
	Projekat podrške održavanju zaposlenosti tokom proglašenja vanrednog stanja ³⁴	poslodavci koji su bili prisiljeni da obustave rad, zaposleni kojima poslodavac ne može naručiti rad zbog prepreka na strani poslodavca, samozaposleni, poslodavci	<p>Naknada zarade zaposlenih, čiji iznos je utvrđen kolektivnim ugovorom, uz poštovanje gornje granice od 80% prosječne zarade zaposlenih, kao i maksimalne vrijednosti od 1.100 eura. Doprinosi poslodavaca (35,2% od bruto zarade, izračunate maksimalno do 1.100 €) i dalje će biti pokriveni od strane poslodavca.</p> <p>Podrška za samozaposlene koji su bili prisiljeni da obustave rad ili čiji su prihodi smanjeni zbog proglašenja vanrednog stanja. Iznos doprinosa zavisi od smanjenja prihoda (neto prometa) u poređenju sa istim vremenskim periodom u 2019. godini.</p> <p>Poslodavci na koje negativno utiče uvođenje vanrednog stanja imaju pravo na doprinose za poslodavce. Poslodavac može odabrat jednu od dvije varijante plaćanja doprinosa:</p> <ul style="list-style-type: none"> kompenzacija do 80% prosječne zarade zaposlenih, do najviše 880 eura za sve zaposlene koji ne mogu da rade zbog prepreka na strani poslodavca; fiksni doprinos za dio troškova zarada za svakog zaposlenog na osnovu smanjenja prihoda.
SLOVENIJA	Zakon o intervencionoj mjeri odlaganja plaćanja obaveza kreditnih obveznika ³⁵ (od 29. marta)	Cjelokupno stanovništvo	<p>Banke i štedionice mogu odložiti plaćanje kreditnih obaveza na 12 mjeseci kada je u pitanju širok spektar korisnika: kompanije, samostalni trgovci, farmeri, društva, kooperativne i institucije, kao i samozaposleni i fizička lica.</p> <p>Banke su obavezne da odlože plaćanje kreditnih obaveza na 12 mjeseci svim entitetima kojima je rad zabranjen vladinom uredbom.</p> <p>Republika Slovenija ima ulogu žiranta prema banci ili štedionici za sljedeće iznose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25% od ukupnog iznosa 12 odloženih mjesecnih rata kredita koje dospijevaju u periodu za koji je dogovoreno odlaganje; ili - 50% ukupnog iznosa 12 odloženih rata kredita koje dospijevaju u periodu za koji je dogovoreno odlaganje u slučajevima kada se korisnici kredita bave djelatnošću koja je privremeno zabranjena zbog epidemije virusa, kao i u slučajevima kada su korisnici kredita fizička lica.
	Odluka o privremenom oslobođanju od plaćanja doprinosa za pružanje podrške proizvodnji električne energije u kogeneraciji visoke efikasnosti i iz obnovljivih izvora energije ³⁶ (od 21. marta)		<p>Smanjenje cijene električne energije – oslobađanje od obaveze plaćanja podrške proizvodnji električne energije iz kogeneracije visoke efikasnosti i iz obnovljivih izvora energije za krajnjeg korisnika niskog napona bez mjerjenja snage, kao i za domaćinstva.</p> <p>Između 1. i 31. marta 2020. godine, korisnici su izuzeti od plaćanja ove naknade.</p>

³⁴ Projekt podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie <https://www.sario.sk/sk/novinky/projekt-podpory-udrzania-zamestnanosti-v-case-vyhlasenej-mimoriadnej-situacie> (26.4.2020)

³⁵ Zakon o interventnom ukrepu odloga plaćila obveznosti kreditojemalcev, „Uradni list RS“, br. 36/20 i 49/20, <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregleDPrepisa?id=ZAK08184> (23.4.2020)

³⁶ Odlok o začasni oprostivi plaćila prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za končne odjemalce odjemne skupine NN brez merjenja moči in gospodinske odjemalce električne energije, „Uradni list RS“, br. 32/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0646?sop=2020-01-0646> (23.4.2020)

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
Zakon o intervencionim mjerama za suzbijanje epidemije COVID-19 i ublažavanje njenog uticaja na državljanе i privреду (od 11. aprila)	starija lica, penzioneri	Isplaćivanje jednokratnog dodatka solidarnosti u aprilu za penzionere čija penzija iznosi manje od 700 eura, preciznije: - u iznosu od 300 eura za penzionere čija je penzija manja od 500 eura; - u iznosu od 230 eura za penzionere čija penzija iznosi između 500,01 i 600 eura; - u iznosu od 130 eura za penzionere čija penzija iznosi između 600,01 i 700 eura.
	maloljetnici (djeca)	Do kraja epidemije, iznos dodataka za velike porodice uvećava se za 100 eura za porodice sa troje djece, odnosno za 200 eura za porodice sa četvoro i više djece.
	aktivna lica (zaposleni)	Zakonom se predviđa sistem refundiranja zaposlenih u obliku naknada za opasan rad ili uvećan obim posla , u iznosu od 10% do 200% osnovne zarade zaposlenog.
	aktivna lica (zaposleni)	Kada su u pitanju preduzeća koja nastavljaju sa radom i isplaćivanjem zaposlenih tokom epidemije, poslodavci su oslobođeni uplaćivanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranja za zaposlene koji rade za vrijeme trajanja epidemije (doprinose uplaćuje država), ali su u obavezi sa svim zaposlenima čija zarada ne prelazi iznos trostrukе minimalne zarade (2.821,74 eura) uplaćuju mjesecni krizni dodatak u iznosu od 200 eura.
	samozaposleni	Mogućnost odlaganja uplate doprinosa za socijalno osiguranje za april, maj i jun 2020. u trajanju od dvije godine. Doprinosi čije je plaćanje odloženo moraju biti uplaćeni najkasnije do 31. marta 2022. godine. Tokom tog perioda, doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje uplaćuje država, dok korisnik zadržava sva postojeća socijalna prava.
	samozaposleni	Samozaposlena lica koja nijesu u mogućnosti da nastave sa vršenjem svojih poslovnih aktivnosti, ili ih vrše značajno umanjenim intenzitetom zbog posljedica krize, imaju pravo na osnovni mjesecni prihod u iznosu od 350 eura za mart, odnosno po 700 eura za april i maj 2020. Uslovi za ostvarivanje prava na ovaj prihod su sljedeći: Značajno umanjen obim posla, sa smanjenjem od najmanje 25% u martu u poređenju sa prethodnim mjesecom, ili smanjenje za najmanje 50% u aprilu ili maju u odnosu na februar. Korisnik mora da vrati dobijeni iznos ako njegovi prihodi u prvoj polovini godine ne budu makar za 20% manji u odnosu na isti period prethodne godine, ili ako u drugoj polovini tekuće godine ostvari za preko 20% veće prihode u odnosu na drugu polovinu prethodne godine.
	Druge ranjive grupe	Lica sa niskim prihodima koja su najviše izložena opasnostima epidemije s obzirom na njihovu starosnu strukturu ostvaruju pravo na jednokratnu naknadu solidarnosti u iznosu od 150 eura, koja će im biti isplaćena najkasnije do 30. aprila.
	studenti	Jednokratna naknadu solidarnosti u iznosu od 150 eura će biti isplaćena svim redovnim studentima najkasnije do 30. aprila.

Naziv akta (datum stupanja na snagu)	Korisnici	Sadržaj
	farmeri	<p>Pomoć u obliku osnovnog mjesecnog prihoda u iznosu od 350 eura za mart, odnosno po 700 eura za april i maj.</p> <p>Finansijska pomoć oboljelima – svi farmeri zaraženi virusom COVID-19 će tokom trajanja bolovanja ostvarivati pravo na naknadu za spriječenost za rad u iznosu od 80% minimalne zarade. Za farmere postoji mogućnost umanjenja ili otpisivanja obaveze za uplaćivanje doprinosa za penzijsko osiguranje, dok uplaćivanje doprinosa za socijalno osiguranje može biti odloženo.</p> <p>Lica čiji su prihodi umanjeni zbog posljedica epidemije ostvaruju pravo na finansijsku kompenzaciju ukoliko je sektor kojim se bave ostvario gubitak prihoda od najmanje 20%.</p> <p>Lica koja zatraže vanrednu pomoć u formi osnovnog mjesecnog prihoda nemaju pravo na ovu finansijsku kompenzaciju.</p>
	farmeri i pčelari	Za 2020. godinu, poreska osnovica za potencijalnu tržišnu dobit od proizvodnje na zemljištu je utvrđena u iznosu od 50% katastarskih prihoda, dok je poreska osnovica za proizvodnju u košnicama utvrđena u iznosu od 35% od paušalne procjene prihoda po košnici.
	vjerski službenici registrovanih crkava ili drugih vjerskih zajednica	<p>Pomoć u obliku osnovnog mjesecnog prihoda u iznosu od 350 eura za mart, odnosno po 700 eura za april i maj.</p> <p>Potpuno oslobađanje od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje za april i maj 2020.</p>
	ribari	<p>U 2020. godini, ribari će imati pravo na kompenzaciju za plaćanje vezova u ribarskim lukama u iznosu od 40%. Sredstva za ovu kompenzaciju biće izdvojena iz državnog budžeta.</p> <p>Lica čiji su prihodi umanjeni zbog posljedica epidemije ostvaruju pravo na finansijsku kompenzaciju ukoliko je sektor kojim se bave ostvario gubitak prihoda od najmanje 20%.</p> <p>Lica koja zatraže vanrednu pomoć u formi osnovnog mjesecnog prihoda nemaju pravo na ovu finansijsku kompenzaciju.</p>
Zakon o intervencionim mjerama u oblasti zarada i doprinosa (od 29. marta)	aktivna lica (zaposleni)	<p>Zaposleni koji su zdravi, a naređeno im je da obavljaju posao od kuće zbog poslovnih (ne) aktivnosti, imaju pravo na mjesecnu naknadu u iznosu od 80% prosječne zarade u prethodna tri mjeseca (60% uplaćuje poslodavac, a preostalih 40% država).</p> <p>Zaposleni koji su zdravi, ali im je određeno zadržavanje u karantinu (izolaciji), a nijesu u mogućnosti da rade od kuće, imaju pravo na mjesecnu naknadu u iznosu od 80% zarade (uplaćuje država).</p> <p>Zaraženi zaposleni imaju pravo na naknadu tokom bolovanja u iznosu od 90% zarade tokom prvih 90 dana, a nakon toga na 100% zarade (uplaćuje Zavod za zdravstveno osiguranje Slovenije).</p>
	nezaposleni, lica koja traže posao	Isplaćuje se jednokratna naknada solidarnosti u iznosu od 150 eura svim licima koja inače ostvaruju pravo na socijalnu pomoć u gotovini.

IZVORI INFORMACIJA

Doing Business in Hungary, <https://doingbusinessinhungary.com/taxation#tourism-development-contribution>

ECPRD Request No. 4370, Questions relating to the legislative and oversight role of parliaments in the context of the COVID-19 pandemic to be addressed to national parliaments of the Council of Europe members States, 1 April 2020

ECPRD Request No. 4376, Measures related to COVID-19, 8 April 2020

European Commission, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1113&langId=en&intPageId=4574>

Nariadenie vlády č. 48/2020 Z. z. <https://www.epi.sk/zz/2020-48>

Odlok o začasni oprostitvi plačila prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za končne odjemalce odjemne skupine NN brez merjenja moči in gospodinjske odjemalce električne energije, „Uradni list RS“, br. 32/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0646?sop=2020-01-0646>

Odlok o začasnih ukrepih pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19, „Uradni list Republike Slovenije“, br. 34/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0657?sop=2020-01-0657>

OECD, Evaluating the initial impact of COVID-19 containment measures on economic activity, Updated 14 April 2020

<https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/evaluating-the-initial-impact-of-covid-19-containment-measures-on-economic-activity/>

OECD, SME Policy Responses 2020 https://oecd.dam-broadcast.com/pm_7379_119_119680-di6h3qgi4x.pdf

OECD, Supporting people and companies to deal with the COVID-19 virus: Options for an immediate employment and social-policy response, Updated 20 March 2020

https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119686-962r78x4do&title=Supporting%20people%20and%20companies%20to%20deal%20with%20the%20Covid-19%20virus

Projekt podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie <https://www.sario.sk/sk/novinky/projekt-podpory-udrzania-zamestnanosti-v-case-vyhlasenej-mimoriadnej-situacie>

Razlaga Kolektivne pogodbe za javni sektor, „Uradni list RS“, br. 48/20, <https://www.ulinfotok.si/index.php/objave-v-uradnem-listu?urlid=202048>

Sněmovní tisk [806/0](#), část č. ¼ Novela z. o realitním zprostředkování <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=806&CT1=0>

Zákon č. 129/2020 Sb.*Zákon, kterým se mění zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020*
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-129>

Zákon č. 133/2020 Sb. Zákon o některých úpravách v sociálním zabezpečení v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020, <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-133>

Zákon č. 134/2020 Sb.*Zákon, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů*
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-134>

Zákon č. 135/2020 Sb.*Zákon o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-135>

Zákon č. 136/2020 Sb.*Zákon o některých úpravách v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodového pojištění v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-136>

Zákon č. 137/2020 Sb.*Zákon o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu*
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-137>

Zákon č. 161/2020 Sb. *Zákon o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů* <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-161>

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (v znení č. 66/2020 Z. z.) <https://www.zakonypreldi.sk/zz/2001-311>

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (v znení č. 95/2020 Z. z.) <https://www.zakonypreldi.sk/zz/2003-461>

Zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/63/20200327>

Zákon o interventnem ukrepom odloga plačila obveznosti kreditojemalcev, „Uradni list RS“, br. 36/20 i 49/20,
<http://www.pisrs.si/Pis.web/preledPredpisa?id=ZAK08184>

Zákon o interventných ukrepoch na javnofinančnom področju, „Uradni list RS“, br. 36/20,

<http://www.pisrs.si/Pis.web/preledPrepisa?id=ZAK08186>

Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov, „Uradni list RS“, br. 36/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0679?sop=2020-01-0679>

Zakon o interventnih ukrepih za zajezeitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, „Uradni list RS“, br. 49/20, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0766?sop=2020-01-0766>

Zákon o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-160> ž

Zákon o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákažlivej ľudskej choroby COVID-19 (v znení č. 75/2020 Z. z., 96/2020 Z. z.) <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2020-67>